

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Asan/26/2019
Identifikačné číslo spisu: 1019200015
Dátum vydania rozhodnutia: 03.03.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Zemková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1019200015.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Minister spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, proti žalovanému: Notárska komora Slovenskej republiky, Disciplinárna komisia, so sídlom Krasovského 13, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. DK 1/2016-118 zo dňa 28. apríla 2016, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/2/2019-33 zo dňa 6. augusta 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/2/2019-33 zo dňa 6. augusta 2019 z a m i e t a.

Účastníkom konania právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1.

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave podľa § 98 ods. 1 písm. e/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“ alebo „Správny súdny poriadok“) odmietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. DK 1/2016-118 zo dňa 28. apríla 2016, vydaného vo veci disciplinárneho konania vedeného na návrh žalobcu proti notárke N. S. G., so sídlom Notárskeho úradu v G., B., ktorým žalovaný uznal disciplinárne obvinenú notárku za vinnú za to, že notárskou zápisnicou č. N 192/2014, Nz 17338/2014, NCRI 17702/2014 zo dňa 7. mája 2014 osvedčila vyhlásenie S. G., T. X. N. XXXX, trvale bytom T. M. XX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území obce T. M., zapísaných na listoch vlastníctva č. XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, napriek tomu, že vedela, že je s účastníkom v blízkom príbuzenskom vzťahu (súrodenci), čím sa dopustila disciplinárneho previnenia podľa čl. 16 ods. 1 písm. c) Disciplinárneho poriadku Notárskej komory SR a podľa čl. 2 ods. 2 písm. a) v spojení s čl. 3 ods. 1 písm. b) Disciplinárneho poriadku Notárskej komory SR a uložil jej disciplinárne opatrenie- peňažnú pokutu vo výške 150,- eur a povinnosť nahradiť trovy konania vo výške 334, 68,- eur.

V časti obvinenia zo skutku, že disciplinárne obvinená notárka notárskou zápisnicou č. N 192/2014, Nz 17338/2014, NCRI 17702/2014 zo dňa 7. mája 2014 osvedčila vyhlásenie S. G., T. X. N.Ú. XXXX,

U. H. T. M. XX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území obce T. M., zapísaných na listoch vlastníctva č. XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, napriek tomu, že nemala k dispozícii vyjadrenie právnickej osoby, ktorá je príslušná na správu nehnuteľností podľa osobitného predpisu alebo má právo nakladať s nehnuteľnosťou podľa osobitného predpisu, že nemá k vzniku vlastníckeho práva výhrady, žalovaný návrh navrhovateľa- ministra spravodlivosti SR podľa čl. 16 ods. 1 písm. d) Disciplinárneho poriadku Notárskej komory SR zamietol.

V časti obvinenia zo skutku, že disciplinárne obvinená notárka notárskou zápisnicou č. N 192/2014, Nz 17338/2014, NCRIs 17702/2014 zo dňa 7. mája 2014 osvedčila vyhlásenie S. G., T.. X. N. XXXX, trvale bytom T. M. XX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území obce T. M., zapísaných na listoch vlastníctva č. XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, napriek tomu, že vedela alebo musela vedieť, že neboli splnené podmienky vydržania podľa osobitného predpisu, konkrétne, že nesprávne určila obdobie, kedy malo dôjsť k vydržaniu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, žalovaný konanie podľa čl. 16 ods. 1 písm. a) Disciplinárneho poriadku Notárskej komory SR zastavil z dôvodu, že návrh bol podaný oneskorene.

2. Krajský súd v Bratislave v napadnutom uznesení uviedol, že pred prejednaním žaloby vychádzajúc z jej obsahu (predmetu a účelu) a po oboznámení sa s obsahom pripojeného administratívneho spisu žalovaného najskôr posudzoval splnenie podmienok konania zo strany žalobcu, t. j. či je osobou oprávnenou na podanie predmetnej žaloby v súlade s ustanovením § 178 ods. 1 SSP. Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že obdobnú právnu otázku už riešil Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5S/148/2017, v ktorom uznesením zo dňa 30. januára 2018 žalobu odmietol a správnosť tohto uznesenia potvrdil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 4Asan/19/2018. Obdobne postupoval Krajský súd v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6S/40/2017, ktorý bol potvrdený uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Asan/34/2018.

3. Aktívna procesná legitímácia žalobcu, ako procesná podmienka v zmysle § 178 ods. 1 SSP, ktorá robí procesný subjekt osobou oprávnenou na podanie žaloby v sebe zahŕňa kumulatívne dva predpoklady, a to postavenie účastníka v administratívnom konaní, ktoré bolo zavŕšené vydaním rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy, za súčasného splnenia predpokladu - ukrátenie na subjektívnych právach žalobcu spojené s vydaním napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy.

4. Krajský súd zdôraznil, že iba samotné tvrdenie žalobcu o nesprávnosti záverov žalobou napadnutého rozhodnutia správneho orgánu a jeho namietaná nezákonnosť nie je postačujúce. Správny súd v každej konkrétnej veci v intenciách citovaných zákonných ustanovení posudzuje, či žalobca spĺňa zákonom stanovené podmienky svojej procesnej aktívnej legitímácie na podanie žaloby, ktorou sa domáha súdneho prieskumu rozhodnutia/opatrenia orgánu verejnej správy v správnom súdnom konaní.

5. V prejednávanej veci považoval krajský súd za nesporné, že žalobca bol účastníkom administratívneho (disciplinárneho) konania, ktorého začatie sám inicioval podaním disciplinárneho návrhu voči notárke N.. S. G., keďže v zmysle § 92 Notárskeho poriadku bol orgánom oprávneným na podanie takéhoto návrhu, o ktorom bolo následne vedené riadne disciplinárne konanie, zavŕšené vydaným rozhodnutím žalovaného.

6. Pokiaľ ide o druhý predpoklad aktívnej procesnej legitímácie žalobcu, týmto je existencia nesporného ukrátenia na jeho subjektívnych právach, ktoré je nutné chápať v dvoch rovinách, a to v rovine subjektívneho práva a v rovine jeho ukrátenia.

7. Subjektívnym právom je potrebné rozumieť vlastné práva alebo právom chránené záujmy žalobcu. Inými slovami fyzická a právnická osoba sa nemôže všeobecnou správnu žalobou (v súčasnosti prvá hlava tretej časti SSP - § 177 a nasl.) domáhať ochrany subjektívnych práv inej osoby, resp. pod jej subjektívne práva nemožno podriaďovať také účinky rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy,

ktoré neovplyvňujú jej právnu pozíciu, t.j. nezasahujú do jej právnej sféry ani nespôsobujú zmenu jej právneho postavenia (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sž/2/2011 z 24. februára 2011).

8. Skutočnosť, že musí ísť o vlastné subjektívne práva fyzickej alebo právnickej osoby súčasne vylučuje, aby pod tento druh aktívnej žalobnej legitímácie bolo možné podriaďiť prípad, keď fyzická alebo právnická osoba, ako účastník administratívneho konania v jeho rámci realizuje svoje verejno-mocenské oprávnenia (v danom prípade podanie disciplinárneho návrhu voči notárke).

9. Pod ukrátením subjektívneho práva je nutné rozumieť taký stav, keď správnu žalobou napadnutým rozhodnutím/opatrením orgánu verejnej správy bolo priamo zasiahnuté do práv alebo právom chránených záujmov fyzickej alebo právnickej osoby.

10. Podľa názoru krajského súdu žalobca bol účastníkom administratívneho konania (v danom prípade disciplinárneho konania voči notárke). V rámci uvedeného administratívneho konania však žalobca ako splnomocnený oprávnený správny orgán realizoval svoje verejno-mocenské oprávnenie vyplývajúce mu z § 92 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „Notársky poriadok“), t.j. oprávnenie podať návrh na začatie disciplinárneho konania voči príslušnej notárke.

11. Rozhodnutie tvoriace predmet súdneho prieskumu pred krajským súdom je výsledkom administratívneho (disciplinárneho) konania, ktorého bol žalobca účastníkom a v rámci tohto administratívneho konania ako jeho účastník v plnom rozsahu realizoval svoje verejno-mocenské oprávnenie (dohľad a dozor nad notármi). Žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného sa však nijako nemôže týkať subjektívnych práv fyzickej osoby ministra spravodlivosti SR, ktoré by vychádzali z konkrétneho právneho predpisu, ovplyvňovali by jeho právnu pozíciu, zasiahli by do jeho právnej sféry alebo by spôsobili zmenu jeho právneho postavenia. Na základe uvedeného krajský súd dospel k záveru, že žalobca nespĺňa procesnú podmienku osoby oprávnenej na podanie predmetnej žaloby, t.j. nemá aktívnu procesnú legitímáciu vyplývajúcu z § 178 ods. 1 SSP (uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/148/2017 - 35 a uznesenie sp. zn. 6S/342/2016 zo dňa 26. apríla 2018).

12. Krajský súd zároveň konštatoval, že žalobca v disciplinárnom konaní nevystupoval ako fyzická osoba, ale ako vedúci ústredného orgánu štátnej správy - ministerstva spravodlivosti SR, t.j. ako orgán verejnej moci. V tejto súvislosti krajský súd zdôraznil, že poslaním súdneho prieskumu nie je ochrana subjektívnych práv orgánov verejnej moci (v danom prípade žalobcu) v prebiehajúcom administratívnom konaní pred iným orgánom verejnej moci, ktorým prislúcha administratívne konanie vykonať (Notárska komora Slovenskej republiky - Disciplinárna komisia).

13. Krajský súd uviedol, že obdobný právny názor vyslovil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení č.k. 10Asan/34/2018 zo dňa 28. februára 2019, ktorým potvrdil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6S/40/2017 v obdobnej právnej otázke. Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil záver, že „nositeľom subjektívnych práv v zmysle § 177 ods. 1 SSP v spojení s § 2 ods. 1 SSP je konkrétna fyzická alebo právnická osoba a nie funkcia ministra spravodlivosti, preto sa nemožno stotožniť s názorom žalobcu, že bol ukrátený na jeho subjektívnych právach. Predmetom tohto súdneho konania nebolo, či minister spravodlivosti vykonáva svoju právomoc, či je vo vzťahu nadriadenosti a podriadenosti s notármi, otázky dozoru, či dohľadu, ale to, či má na podanie takejto žaloby aktívnu procesnú legitímáciu. Ďalej uviedol, že navrhovateľ disciplinárneho, či priestupkového konania nie je rozhodnutím orgánov verejnej správy dotknutý na svojich právach. Rozhodnutie či už o priestupku alebo o disciplinárnom previnení sa týka len obvineného a nezasahuje do právnej sféry navrhovateľa a ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia. Uvedené rozhodnutia najvyšších súdnych autorít je možné považovať už za ustálenú judikatúru, ktorá nebola ani najvyšším a ani ústavným súdom prekonaná. Odlišné rozhodnutia nižších súdov možno chápať len ako pokus o zmenu tejto judikatúry, ktorý sa im však nepodarilo zatiaľ dostatočne odôvodniť“.

2.

14. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalobca domáhal, aby kasačný súd zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/2/2019-33 zo dňa 6. augusta 2019 a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. f/, g/ a j/ SSP.

15. Žalobca v kasačnej sťažnosti argumentoval, že prvoradým dôvodom, ktorý ho viedol k jej podaniu bola skutočnosť, že neexistencia subjektívnych práv alebo právom chránených záujmov žalobkyne, pre ktorú Krajský súd v Bratislave jej žalobu odmietol, je v plnom rozpore so základnými princípmi konania v správnom súdnictve, ktoré Správny súdny poriadok vymedzuje v ustanovení § 5 ods. 2, ods. 3, ods. 4 a ods. 9.

16. Žalobca zároveň namietal, že Krajský súd v Bratislave v rozpore so zásadou „iura novit curia“ absolútne opomenul znenie ustanovenia § 177 ods. 2 SSP, umožňujúce podať správnu žalobu prokurátorovi a iným osobitným zákonom oprávneným subjektom aj v prípadoch, ak nedošlo k porušeniu subjektívnych práv. Predmetné ustanovenie predstavuje výnimku, keď správna žaloba nesmeruje k ochrane subjektívnych práv.

17. Žalobca v tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku, zo znenia ktorého vyplýva, že proti rozhodnutiu disciplinárnej komisie možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia. Na základe uvedeného žalobca dospel k záveru, že v predmetnom prípade boli naplnené podmienky aplikácie ustanovenia § 177 ods. 2 SSP (požiadavka subjektu na to oprávneného zákonom), a teda minister spravodlivosti bol oprávnený prostredníctvom správnej žaloby žiadať preskúmanie zákonnosti disciplinárneho rozhodnutia.

18. Žalobca mal zároveň za to, že v prípade, ak osobu aktívne legitimovanú na podanie správnej žaloby označí osobitný predpis podľa ustanovenia § 177 ods. 2 SSP, tak v súlade so zásadou lex specialis derogat legi generali sa na daný subjekt už neuplatňujú ďalšie podmienky procesnej aktívnej legitimácie stanovené v ustanovení § 178 ods. 1 SSP (účastník pôvodného konania a ukrátenie na subjektívnych právach). Prezentovaný výklad podľa názoru žalobcu podporuje aj členenie a usporiadanie jednotlivých zákonných ustanovení, kedy ustanovenie o zákonom splnomocnenom subjekte na podanie správnej žaloby (§ 177 ods. 2 SSP) hierarchicky predchádza všeobecným ustanoveniam o žalobnej legitimácii (§ 178 ods. 1 SSP). Vzhľadom k uvedenému mal správny súd podľa názoru žalobcu konať s ministrom spravodlivosti ako so žalobcom, bez skúmania ďalších podmienok konania vo vzťahu k aktívnej žalobnej legitimácii.

19. Na podporu svojej argumentácie žalobca uviedol, že zo znenia ustanovenia § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku je zrejmé, že špeciálny právny predpis určil *expressis verbis* možnosť podania správnej žaloby, pričom ministra spravodlivosti ako navrhovateľa disciplinárneho návrhu z okruhu oprávnených osôb výslovne nevyvúčil. Týmto podľa názoru žalobcu doplnil právnu úpravu Správneho súdneho poriadku, ktorá tento vzťah neupravovala. Predmetné ustanovenie Notárskeho poriadku síce žiadnym spôsobom neprecizuje osoby oprávnené na podanie správnej žaloby, určuje však začiatok plynutia lehoty na jej podanie. Keďže rozhodnutie sa doručuje účastníkom konania, z logiky veci podľa žalobcu vyplýva, že tieto osoby sú zároveň oprávnené na podanie správnej žaloby. Zákon teda explicitne neoznačuje osoby oprávnené na podanie správnej žaloby, avšak aplikáciou jazykového a logického výkladu na zákonný text žalobca došiel k dedukcii, že žalobu je oprávnený podať účastník disciplinárneho konania, t.j. disciplinárne obvinený notár i navrhovateľ- minister spravodlivosti.

20. Napriek vyššie prezentovaným argumentom podporujúcim záver, že v posudzovanom prípade nebolo potrebné preukazovať porušenie alebo ohrozenie subjektívnych práv, žalobca zastáva názor, že minister spravodlivosti v postavení účastníka konania v disciplinárnom konaní je aj napriek výkonu svojich verejno-mocenských oprávnení nositeľom subjektívnych práv a povinností.

21. Podľa právnej teórie subjektívne právo predstavuje objektívnym právom garantovanú možnosť subjektom práva konať v právnom vzťahu určitým spôsobom. Objektívne právo tak subjektom dáva

možnosť realizovať svoje právom uznané záujmy podľa vlastnej vôle a v nevyhnutnom prípade ich právne presadiť. Vo svetle uvedeného žalobca konštatoval, že ak Notársky poriadok umožňuje podať ministrom spravodlivosti disciplinárny návrh, je nutné považovať túto možnosť za výkon jeho subjektívneho práva reprezentujúceho právom chránený záujem na riadnom výkone funkcie notára a s tým súvisiacim dodržiavaním zákonnosti, profesijnej etiky a odbornosti výkonu tohto povolania.

22. Uvedené znamená, že ak zákon dáva ministrom spravodlivosti právo disciplinárnej iniciatívy, tak tomuto právu zodpovedá aj náležitá ochrana a možnosť jej uplatnenia v právnom štáte. Uvedené je priamo garantované aj Ústavou Slovenskej republiky, ktorá vo svojom článku 46 ods. 1 dáva záruku, aby sa každý mohol domáhať svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Uvedená ústavná garancia bola však podľa názoru žalobcu v danom prípade porušená, keďže súd odňal ministrom spravodlivosti možnosť domáhať sa uplatnenia svojho práva v jeho konečnej podobe.

23. Žalobca v tejto súvislosti dodal, že minister spravodlivosti vystupuje v disciplinárnom konaní ako jeden z účastníkov konania a s disciplinárne obvineným nie je vo vzťahu nadriadenosti, prípadne podriadenosti a preto by mal mať k dispozícii aj rovnaké procesné prostriedky obrany a ochrany. Podľa ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa všeobecné ustanovenia predpisov trestného práva aplikujú aj na prípady tzv. správneho trestania (konanie o správnom delikte, disciplinárne konania pred správnym orgánom a i.). Žalobca zastáva stanovisko, že v prejednávacom prípade mal aj minister spravodlivosti ako účastník konania pred disciplinárnym senátom svoje subjektívne práva, ako napr. právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania, odôvodnenie rozhodnutia. V prípade, ak rozhodnutie disciplinárneho senátu trpí vadami, napr. ak odôvodnenie rozhodnutia disciplinárneho senátu je nejasné a nezrozumiteľné, nedáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom disciplinárneho konania, opäť je podľa názoru žalobcu možné hovoriť o porušení subjektívnych práv účastníka disciplinárneho konania.

24. Žalobca venoval časť kasačnej sťažnosti vymedzeniu rozdielov medzi pojmami štátny dohľad a štátny dozor, pričom v tejto súvislosti uviedol, že pod pojmom štátny dohľad je treba rozumieť verejný záujem na výkone právomocí, ktoré štát preniesol na Notársku komoru Slovenskej republiky a notárov. Dohliadajúci orgán pritom voči dohliadaným subjektom nemá postavenie priamo nadriadeného orgánu, ale sleduje správanie sa týchto subjektov, či je v súlade so zákonom. V prípade porušenia záväzne ustanoveného práva zo strany dohliadaného subjektu dohliadajúci orgán uplatní voči nemu zákonom zverenú právomoc. Žalobca podčiarkol skutočnosť, že od štátneho dohľadu je potrebné odlišovať štátny dozor, pri ktorom ide o výkon hierarchicky usporiadanej kontroly nadriadeného dozorujúceho orgánu voči podriadenému subjektu, resp. subjektu, nad ktorým sa dozor vykonáva.

25. Žalobca poukázal na ustanovenie § 89 ods. 1 Notárskeho poriadku, podľa znenia ktorého ministerstvo vykonáva nad činnosťou notárov podľa ustanovenia § 3 ods. 1 a Notárskej komory Slovenskej republiky štátny dohľad. V rámci neho minister vymenúva a odvoláva notárov, určuje počet notárskych miest každého súdu prvého stupňa a ich prípadnú zmenu, na návrh Notárskej komory Slovenskej republiky môže notárov vzájomne preložiť, prijíma sľub notárov, zbavuje notárov povinnosti mlčanlivosti, vybavuje sťažnosti na Notársku komoru Slovenskej republiky, vykonáva disciplinárnu právomoc, môže pozastaviť výkon notárskeho úradu, určuje maximálnu výšku odmeny notárov a pod. V danom prípade nemožno podľa žalobcu vôbec hovoriť o nadriadenosti a podriadenosti ministerstva alebo ministra spravodlivosti vo vzťahu k notárom.

26. Žalobca zdôraznil, že argumentácia o nemožnosti podania správnej žaloby ministrom z dôvodu jeho verejno-mocenského postavenia podľa jeho názoru neobstojí, dôvodiac, že navrhovateľom disciplinárneho konania môže byť v zmysle ustanovenia § 92 Notárskeho poriadku aj predseda krajského súdu alebo prezident Notárskej komory Slovenskej republiky, ktorí žiadnu verejno-mocenskú právomoc nad notármi nevykonávajú a už vôbec nie sú v pozícii nadriadenosti a podriadenosti vo vzťahu k notárom (koniec koncov ako minister spravodlivosti). Žalobca v kasačnej sťažnosti načrtol polemiku, o akú právnu argumentáciu by Krajský súd v Bratislave svoje rozhodnutie oprel v prípade, ak by správnu žalobu podal niektorý z vyššie spomenutých subjektov.

27. V závere kasačnej sťažnosti žalobca vyjadril presvedčenie, že napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave výrazným spôsobom vybočuje z doteraz stabilnej rozhodovacej praxe súdu, kedy Krajský súd v Bratislave konal a rozhodol o žalobe ministra spravodlivosti o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia v obdobných právnych veciach.

28. V nadväznosti na tvrdenia Krajského súdu v Bratislave, podľa ktorých minister spravodlivosti ako žalobca nemal subjektívne práva ani oprávnené záujmy, ktoré by bolo potrebné v konaní pred súdom preukázať, považoval žalobca za nevyhnutné uviesť, že splnenie procesnej podmienky aktívnej legitímácie v tejto časti doposiaľ súdy neuplatňovali, hoci táto zákonná formulácia existovala už v čase platnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky súdny poriadok“).

29. Podľa ustanovenia § 244 Občianskeho súdneho poriadku, v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

30. V prípade žalôb proti právoplatným rozhodnutiam správnych orgánov platí ustanovenie § 247 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku: podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

31. V prípade opravných prostriedkov proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov (tretia hlava piatej časti) platí ustanovenie §250 I ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku: pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

32. V tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nebola pre rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov ustanovená odlišná (ani žiadna iná) podmienka aktívnej procesnej legitímácie, platilo ustanovenie § 247 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, a teda, že osoba oprávnená na podanie opravného prostriedku voči neprávoplatnému rozhodnutiu správneho orgánu adresovaného príslušnému súdu musela v rámci správneho súdnictva preukázať, že bola na svojich právach alebo právom chránených záujmoch ukrátená, a to rozhodnutím a postupom správneho orgánu. Napriek uvedenému, okresné a krajské súdy vo viacerých prípadoch o odvolaní ministra spravodlivosti voči rozhodnutiam Disciplinárnej komisie Notárskej komory Slovenskej republiky rozhodovali, pričom ho nikdy o preukázanie tejto skutočnosti nežiadali (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, č.k. 21So 1/2015-162 zo dňa 17. júna 2015 v spojení s rozhodnutím Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 5S 1/2014-128 zo dňa 24. novembra 2014 vo veci disciplinárne obvinenej notárky JUDr. M K).

33. S poukazom na vyššie uvedené rozhodnutia žalobca konštatoval, že krajský súd rozhodoval odlišne v obdobných veciach - v jednom prípade žalobe vyhovel (zaoberal sa ňou) a v druhom, skutkovo a procesne rovnakom prípade ju odmietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie, z čoho je možné vyvodiť, že sám súd je zdrojom hlbokých a trvalých právnych inkonzistencií. Judikatúrny exces v podobe napádaného rozhodnutia markantným spôsobom zasahuje do princípu právnej istoty, ktorého súčasťou je aj požiadavka ochrany legitímnych očakávaní, ako základného znaku právneho štátu.

34. V závere kasačnej sťažnosti žalobca zdôraznil, že vo veci disciplinárnych konaní vedených voči súdnym exekútorom bol žalobca ako podávateľ správnej žaloby úspešný, keď samotný Krajský súd v Bratislave a neskôr Krajský súd v Banskej Bystrici o veci konali a rozhodli, pričom s ministrom spravodlivosti konali ako s riadnym účastníkom konania. Vzhľadom na skutočnosť, že aj v rámci predmetných konaní sa žalobca domáhal zmeny rozhodnutí vydaných disciplinárnou komisiou Slovenskej komory exekútorov, označil tento argument za per analogiam, keďže rovnako ako v prípade notárov, aj v prípade súdnych exekútorov vykonáva ministerstvo štátny dohľad nad ich činnosťou.

3.

35. Žalovaný v podaní zo dňa 23. októbra 2019, doručeným Krajskému súdu v Bratislave dňa 29. októbra 2019, uviedol, že v plnom rozsahu zotrúva na rozhodnutí Disciplinárnej komisie Notárskej komory Slovenskej republiky č. DK 1/2016-118 zo dňa 28. apríla 2016 a uznesení Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/2/2019-33 zo dňa 6. augusta 2019.

4.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd v zmysle § 438 ods. 2 SSP, preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP).

37. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

38. Podľa § 454 SSP, na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu. S poukazom na uvedené ustanovenie zákona kasačný súd posudzuje danú vec ku dňu 13. septembra 2019 (deň právoplatnosti kasačnou sťažnosťou napadnutého uznesenia krajského súdu), a to aj s poukazom na účinné právne predpisy v znení v rozhodujúcom čase, t. j. neprihliada ani na neskoršie zmeny notárskeho poriadku.

39. Z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu mal Najvyšší súd Slovenskej republiky za preukázané, že Minister spravodlivosti Slovenskej republiky podal dňa 30. decembra 2015 pod č. 32221/2015-52/DK/1 na podnet Úradu geodézie, kartografie a katastra SR návrh na začatie disciplinárneho konania proti N. S. G., notárke so sídlom Notárskeho úradu v G., B., za to, že notárskou zápisnicou č. N 192/2014, Nz 17338/2014, NCRIs 17702/2014 zo dňa 7. mája 2014 osvedčila vyhlásenie S. G. nar. 5., trvale bytom T., o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území obce T. M., zapísaných na listoch vlastníctva č. XXX, XXXX, XXXX, XXXX., XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, napriek tomu, že vedela alebo musela vedieť, že neboli splnené podmienky vydržania podľa osobitného predpisu, konkrétne, že nemala k dispozícii vyjadrenie právnickej osoby, ktorá je príslušná na správu nehnuteľností podľa osobitného predpisu alebo má právo nakladať s nehnuteľnosťou podľa osobitného predpisu, že nemá k vzniku vlastníckeho práva výhrady, nesprávne určila obdobie, kedy malo dôjsť k vydržaniu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a zároveň osvedčila účastníka, ktorý s ňou bol v blízkom vzťahu (brat), čím mala závažným spôsobom porušiť svoje povinnosti vyplývajúce z § 63, § 36 ods. 1, § 2 ods. 2, § 13 a §37 Notárskeho poriadku, a preto navrhol notárke uloženie disciplinárneho opatrenia v zmysle § 91 ods. 2 písm. b/ Notárskeho poriadku, a to peňažnú pokutu vo výške 1 500,- eur.

40. Disciplinárna komisia Notárskej komory SR rozhodnutím č. DK 1/2016-118 zo dňa 28. apríla 2016 uznala disciplinárne obvinenú notárku za vinnú, že notárskou zápisnicou č. N 192/2014, Nz 17338/2014, NCRIs 17702/2014 zo dňa 7. mája 2014 osvedčila vyhlásenie S. G., T. X. N. XXXX, trvale bytom T. M. XX, o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území obce T. M., zapísaných na listoch vlastníctva č. XXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, napriek tomu, že vedela, že je s účastníkom v blízkom príbuzenskom vzťahu (súrodenci), čím sa dopustila disciplinárneho previnenia podľa čl. 16 ods. 1 písm. c) Disciplinárneho poriadku Notárskej komory SR a podľa čl. 2 ods. 2 písm. a) v spojení s čl. 3 ods. 1 písm. b) Disciplinárneho poriadku Notárskej komory SR a uložila jej disciplinárne opatrenie- peňažnú pokutu vo výške 150,- eur a povinnosť nahradiť trovy konania vo výške 334, 68,- eur.

V časti návrhu ministra spravodlivosti, že notárka pri spisaní spornej zápisnice nemala k dispozícii vyjadrenie právnickej osoby, ktorá je príslušná na správu nehnuteľností podľa osobitného predpisu alebo má právo nakladať s nehnuteľnosťou podľa osobitného predpisu, že nemá k vzniku vlastníckeho práva

výhrady, tento návrh zamietla a v časti návrhu ministra spravodlivosti, že notárka nesprávne určila obdobie, kedy malo dôjsť k vydržaniu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, konanie zastavila, pretože bol návrh v tejto časti podaný oneskorene.

5.

41. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

42. Podľa § 6 ods. 2 písm. a/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách.

43. Podľa § 97 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, správny súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže správny súd konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

44. Podľa § 98 ods. 1 písm. e/ SSP, správny súd uznesením odmietne žalobu ak bola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

45. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

46. Podľa § 177 ods. 2 SSP, ochrany iných ako subjektívnych práv sa môže domáhať len prokurátor alebo subjekt výslovne na to oprávnený zákonom.

47. Podľa § 178 ods. 1 SSP, žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

48. Podľa § 89 ods. 1 Notárskeho poriadku, štátny dohľad nad činnosťou notárov podľa § 3 ods. 1 a komory vykonáva ministerstvo.

49. Podľa § 92 Notárskeho poriadku, návrh na začatie disciplinárneho konania môže podať minister, predseda krajského súdu a prezident komory (ďalej len „navrhovateľ“) do jedného roka odo dňa, keď sa dozvedel o disciplinárnom previnení, najneskôr do troch rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Notár alebo kandidát si môže v disciplinárnom konaní zvoliť obhajcu z radov advokátov alebo notárov.

50. Podľa § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku v znení účinnom do 30.06.2016, ten, komu bolo uložené disciplinárne opatrenie podľa odseku 1, môže podať proti rozhodnutiu disciplinárnej komisie opravný prostriedok do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia; opravný prostriedok môže podať aj navrhovateľ. Opravný prostriedok sa podáva komore.

51. Podľa § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku v znení účinnom od 01.07.2016, proti rozhodnutiu o disciplinárnom opatrení nie je možné podať opravný prostriedok. Proti rozhodnutiu disciplinárnej komisie možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia.

52. Podľa čl. 9 ods. 3 písm. a/ Disciplinárneho poriadku Notárskej komory SR, senát bez ústneho pojednávania konanie zastaví ak disciplinárny návrh bol podaný oneskorene alebo vzatý späť.

6.

53. Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhodnotil rozsah a dôvody kasačnej sťažnosti žalobcu vo vzťahu k napadnutému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave po tom, ako sa oboznámil s obsahom súdneho a k nemu pripojeného administratívneho spisu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

54. Spornou v prejednávanej veci bola otázka aktívnej procesnej legitímácie žalobcu na podanie všeobecnej správnej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Disciplinárnej komisie žalovaného č. DK 1/2016-118 zo dňa 28. apríla 2016, vydaného vo veci disciplinárneho konania vedeného proti disciplinárne obvinenej notárke N. S. G.j, so sídlom Notárskeho úradu v G. Ľ., B. X.

55. Najvyšší súd Slovenskej republiky predtým, ako pristúpil k preskúmaniu veci v intenciách podanej kasačnej sťažnosti a námietok v nej vyjadrených konštatoval, že prioritnou povinnosťou správneho súdu, predchádzajúcou meritórnemu prejednaníu veci, je preskúmanie procesných podmienok konania, medzi ktoré patrí aj aktívna vecná legitímácia žalobcu na podanie správnej žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Disciplinárnej komisie Notárskej komory SR.

56. Súdny prieskum pri všeobecnej správnej žalobe je nevyhnutne spojený s prepojením dopadu rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy na subjektívne práva žalobcu. Vo všeobecnosti Správny súdny poriadok vymedzuje účel podania správnej žaloby v ustanovení § 177, pričom tento prioritne smeruje k ochrane subjektívnych práv žalobcu. Z logiky veci vyplýva, že ochrany subjektívnych práv sa môžu dovoliavať iba tie subjekty, o ktorých práva, právom chránené záujmy a povinnosti sa v prejednávanej veci jedná. Inými slovami povedané, v prípade ochrany subjektívnych práv, táto prislúcha iba fyzickým a právnickým osobám, ktoré tvrdia, že na nich boli ukrátené ako účastníci administratívneho konania.

57. Vo vzťahu k aktívnej procesnej legitímácii fyzických a právnických osôb na podanie všeobecnej správnej žaloby zákon v ustanovení § 178 ods. 1 SSP vymedzuje dve základné podmienky, ktoré musia byť splnené kumulatívne, a to podmienku účasti v administratívnom konaní, v ktorom bolo vydané žalobou napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie orgánu verejnej správy a podmienku ukrátenia na subjektívnych právach žalobcu, spojené s vydaním žalobou napadnutého rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy. Správny súd je povinný posudzovať splnenie uvedených podmienok na strane žalobcu v každom štádiu súdneho konania.

58. Správny súdny poriadok zároveň vymedzuje výnimky, kedy všeobecná správna žaloba nemusí smerovať k ochrane subjektívnych práv žalobcu. Konkrétne v ustanovení § 177 ods. 2 SSP zákonodarca priznáva možnosť domáhať sa preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného aj iným subjektom, ako sú účastníci administratívneho konania, avšak okruh týchto osôb zároveň striktno ohraničuje na osobu prokurátora a subjekty, ktoré sú na realizáciu uvedeného procesného úkonu výslovne oprávnené osobitným zákonom.

59. Z vyššie uvedeného vyplýva, že všeobecnou správnu žalobou sa žalobca buď domáha ochrany svojich subjektívnych práv (§ 177 ods. 1 SSP), alebo sa domáha ochrany zákonnosti (§ 177 ods. 2 SSP), pričom ochrany zákonnosti sa môžu domáhať len prokurátor, alebo subjekt na to výslovne oprávnený zákonom. Takýto subjekt, ktorý je na podanie všeobecnej správnej žaloby výslovne oprávnený zákonom, je napríklad zainteresovaná verejnosť v oblasti životného prostredia a subjekty uvedené v § 41 ods. 11 zákona č. 292/2014 Z.z. Pojem „výslovne“ uvedený v § 177 ods. 2 SSP znamená, že takýto subjekt musí byť v právnom predpise uvedený konkrétne.

60. Pokiaľ ide o otázku eventuálneho splnenia podmienok aktívnej procesnej legitímácie žalobcu, založenej na základe ustanovenia § 177 ods. 2 SSP, ktorá sa neviaže na subjektívne práva konkrétneho účastníka administratívneho konania, ktoré by mali byť napadnutým rozhodnutím negatívne dotknuté, tejto sa Krajský súd v Bratislave v odôvodnení napadnutého uznesenia nevenoval. Uvedenú skutočnosť namietal aj žalobca v podanej kasačnej sťažnosti, deklarujúc, že Krajský súd v Bratislave opomenul znenie § 177 ods. 2 SSP, umožňujúce podať správnu žalobu prokurátorovi a iným osobitným zákonom oprávneným subjektom aj v prípadoch, ak nedošlo k porušeniu ich subjektívnych práv.

61. Žalobca v kontexte predmetnej námietky poukázal na znenie ustanovenia § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku, upravujúce možnosť podania správnej žaloby o preskúmanie rozhodnutia disciplinárnej komisie, ktoré síce žiadnym spôsobom neprecizuje osoby oprávnené na jej podanie, avšak z logiky veci podľa názoru žalobcu vyplýva, že keďže sa rozhodnutie doručuje účastníkom konania, potom sú tieto

osoby zároveň oprávnené na podanie správnej žaloby. Aplikáciou jazykového a logického výkladu na zákonný text žalobca došiel k dedukcii, že žalobu je oprávnený podať účastník disciplinárneho konania, t.j. disciplinárne obvinený notár i navrhovateľ- minister spravodlivosti.

62. Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje v tomto smere za kľúčové ustáliť, či žalobcu na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného výslovne splnomocnil osobitný právny predpis, v tomto prípade Notársky poriadok tak, ako to tvrdí žalobca v podanej kasačnej sťažnosti.

63. Z ustanovenia § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku v znení účinnom v rozhodujúcom čase, podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednoznačne vyplýva, že takéto výslovné splnomocnenie v tejto právnej norme absentuje. Aj na základe komparácie § 41 ods. 11 zákona č. 292/2014 Z.z. s § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku možno vidieť rozdiel vo výslovnom oprávnení na podanie správnej žaloby. Formuláciu uvedenú v § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku nemožno chápať ako výslovné splnomocnenie na podanie správnej žaloby, keďže obdobná formulácia sa nachádza v prevažnej väčšine právnych predpisov, ktoré obsahujú možnosť preskúmania rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy prostredníctvom správneho súdnictva. Napríklad § 64 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov ustanovuje, že „Proti rozhodnutiu o uložení sankcie podľa odseku 1 písm. c) až e) možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia rady.“ Ďalej možno ako príklad uviesť § 10 ods. 5 posledná veta zákona č. 327/2005 Z.z. „Proti rozhodnutiu o nepriznaní nároku na poskytnutie právnej pomoci možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.“ Zákon č. 757/2004 Z.z. ustanovenie § 38 ods. 5 veta posledná „Proti rozhodnutiu ministra podľa prvej vety možno podať správnu žalobu do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia ministra o odvolaní z funkcie predsedu súdu.“

64. Už zo zbežného porovnania citovanej právnej úpravy možno uzavrieť, že § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku neobsahuje osobitnú úpravu na podanie správnej žaloby v zmysle § 177 ods. 2 in fine SSP. Ide len o všeobecné znenie právnej úpravy, týkajúcej sa možnosti preskúmania rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy v správnom súdnictve, so stanovením osobitnej lehoty na podanie správnej žaloby, aká sa vyskytuje aj v iných právnych predpisoch. Nepredstavuje tak lex specialis vo vzťahu k všeobecnej úprave aktívnej procesnej legitímácie, ako sa nesprávne domnieva žalobca.

65. Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že pre naplnenie znenia § 177 ods. 2 SSP je potrebné, aby bol v právnom predpise uvedený identifikovateľný subjekt, ktorý je na podanie všeobecnej správnej žaloby oprávnený. V uvedenom prípade nie je postačujúca všeobecná formulácia, že proti rozhodnutiu možno podať správnu žalobu, bez výslovného uvedenia subjektu na to oprávneného.

66. Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje taktiež na skutočnosť, že z hľadiska historického výkladu ustanovenia § 93 Notárskeho poriadku v znení účinnom do 30. júna 2016, toto *expressis verbis* oprávňovalo žalobcu na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu disciplinárnej komisie, a to slovami „opravný prostriedok môže podať aj navrhovateľ“. Na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016, znenie ustanovenia § 93 ods. 3 Notárskeho poriadku účinné v čase podania správnej žaloby, t.j. znenie novelizované zákonom č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov s účinnosťou od 1. júla 2016, výslovne nešpecifikuje osoby oprávnené na podanie správnej žaloby (vylúčená možnosť podania opravného prostriedku v rámci disciplinárneho konania).

67. Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň zastáva názor, že oprávnenie navrhovateľa disciplinárneho konania na podanie správnej žaloby nemožno z vyššie špecifikovaných dôvodov extrahovať ani dedukciou znenia § 93 Notárskeho poriadku tak, ako to tvrdí žalobca.

68. Pokiaľ ide o otázku ukrátenia na subjektívnych právach žalobcu, na tomto mieste možno poukázať na doterajšiu ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá prešla aj

následným testom ústavnosti viacerými rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky. Išlo o rozhodnutia týkajúce sa správnej žaloby, ktorú podal subjekt, ktorý podal návrh na prejednanie priestupku. Čiže ide o obdobný subjekt, ako je v prejednávanom prípade, a teda navrhovateľ disciplinárneho konania, a preto je táto ustálená judikatúra analogicky aplikovateľná aj na prejednávaný prípad.

69. Z rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 259/2011 zo dňa 4. júla 2012 vyplýva: „Aktívna procesná legitímácia žalobcu ako procesná podmienka v zmysle § 250 ods. 2 OSP, ktorá robí procesný subjekt osobou oprávnenou na podanie žaloby, zahŕňa v sebe kumulatívne dva predpoklady, a to postavenie účastníka správneho konania, a súčasne ukrátenie na právach napadnutým rozhodnutím vydaným v správnom konaní.

Rozhodnutím o zastavení konania z dôvodu, že skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom, nemohol byť sťažovateľ ukrátený na svojich právach, pretože rozhodnutie o priestupku sa osobne týka iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami neovplyvňuje právnu pozíciu sťažovateľa, teda nezasahuje do jeho právnej sféry a ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia.“

70. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6SŽi/2/2011 zo dňa 30. marca 2011 „Rozhodnutím o zastavení konania z dôvodu, že skutok, o ktorom sa koná, nie je priestupkom, nemohol byť navrhovateľ priestupkového konania ukrátený na svojich právach, pretože rozhodnutie o priestupku sa osobne týka iba osoby obvinenej z priestupku a svojimi účinkami neovplyvňuje právnu pozíciu navrhovateľa priestupkového konania, t. j. nezasahuje do právnej sféry navrhovateľa priestupkového konania ani nespôsobuje zmenu jeho právneho postavenia.“ Aj toto rozhodnutie prešlo testom ústavnosti rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 228/2011 zo dňa 2. júna 2011.

71. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5SŽi/19/2012 zo dňa 30. mája 2013 „Nie je osvedčené splnenie procesnej podmienky osoby oprávnenej na podanie odvolania - aktívnej procesnej legitímácie účastníka v druhom rade, keď táto nie je podložená žiadnym konkrétnym tvrdením o ukrátení na jeho právach, ktorému by korešpondovalo jeho subjektívne oprávnenie vychádzajúce z konkrétneho právneho predpisu, ktoré by ovplyvnilo právnu pozíciu účastníka v druhom rade a zasiahlo do jeho právnej sféry alebo spôsobilo zmenu jeho právneho postavenia.

Výrokom rozhodnutia nebola žalobcovi spôsobená žiadna ujma, teda nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania.“

72. Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8SŽi/21/2012 zo dňa 21. novembra 2013 „Len z postavenia navrhovateľa ako účastníka konania o priestupku, príp. jeho práva podať odvolanie proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka vyslovenia viny obvineného z priestupku, nie je možné vyvodzovať jeho právo na preskúmanie rozhodnutia o priestupku súdom. Podmienky, ktoré musia byť splnené na to, aby súd mohol vec meritórne rozhodnúť, sú stanovené Občianskym súdnym poriadkom. Ak určité osoby majú možnosť vyvolať priestupkové konanie svojím návrhom, tak potom prejednanie priestupku je výlučne v záujme týchto osôb. Avšak tento ich záujem na potrestaní páchatel'a nie je také právo, ktorého ochrany by sa mohli domáhať podľa druhej hlavy piatej časti OSP. Správne súdnictvo slúži na ochranu tých osôb, ktoré boli rozhodnutím správneho orgánu ukrátené na svojich právach.“

73. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky nebol spočiatku v posudzovaní aktívnej procesnej legitímácie súvisiacej s preskúmaním rozhodnutia vydaného v rámci priestupkového konania jednotný. II. senát predložil plénu návrh na zjednotenie odchylných právnych názorov. Výsledkom podaného návrhu bolo prijatie uznesenia sp. zn. PL. ÚS 1/2012 zo dňa 27. júna 2012, ktorým bol návrh zamietnutý. Následne II. senát vydal uznesenie sp. zn. II. ÚS 259/2011 zo dňa 4. júla 2012, v ktorom sa stotožnil s právnym záverom vyjadreným v rozhodnutiach I. a IV. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky.

74. Z právnej úpravy, ako aj z vyššie uvedenej judikatúry Najvyššieho a Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že správne súdnictvo slúži predovšetkým na ochranu tých osôb, ktoré boli rozhodnutím alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátené na svojich právach. Zákonodarcia ustanovil obmedzenia a podmienky súdnej kontroly v správnom súdnictve v ustanoveniach Správneho

súdneho poriadku. Na aktívnu legitímáciu na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a opatrenia orgánu verejnej správy na základe všeobecnej správnej žaloby nestačí, že žalobca bol účastníkom správneho konania (alebo sa s ním v správnom konaní malo ako s účastníkom konať), ale zároveň musel byť ako účastník správneho konania rozhodnutím, preskúmania zákonnosti ktorého sa domáha, ako aj postupom správneho orgánu na svojich právach ukrátený. Správne súdnictvo tak nie je založené na verejnej žalobe (actio popularis), ktorá by umožnila komukoľvek podať žalobu o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Ukrátenie práv žalobcu musí byť v žalobe vyjadrené a podložené a aspoň potenciálne možné. Na uvedenom nič nemení ani odpoveď na otázku, či právo iniciovať disciplinárne konanie spadá pod rozsah ochrany čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Článok 46 ods. 1 Ústavy SR však negarantuje ani výsledok disciplinárneho konania v súlade s podaným návrhom a ani negarantuje osobe, ktorá disciplinárne konanie iniciovala, možnosť podrobiť administratívne rozhodnutie, vydané v disciplinárnom konaní súdnemu preskúmaniu žalobou v rámci správneho súdnictva.

75. Krajský súd svojím postupom naplnil všetky princípy správneho súdneho konania, rozhodoval v súlade s platnou a v rozhodnom čase účinnou právnou úpravou a ustálenou judikatúrou.

76. Nositeľom subjektívnych práv je konkrétna fyzická alebo právnická osoba a nie funkcia ministra spravodlivosti, preto sa nemožno stotožniť s názorom žalobcu, že bol ukrátený na jeho subjektívnych právach. Predmetom tohto súdneho konania nebolo, či minister spravodlivosti vykonáva svoju právomoc, či je vo vzťahu nadriadenosti a podriadenosti s notármi, otázky dozoru, či dohľadu, ale to, či má na podanie takejto žaloby aktívnu procesnú legitímáciu. Zásady správneho trestania vyplývajúce z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, na ktoré poukazuje žalobca, sa týkajú predovšetkým osoby obvineného. Právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania, odôvodnenie rozhodnutia však boli dodržané, keďže žalobcovi boli dané na vedomie všetky podania druhého účastníka konania, mal k dispozícii všetky zákonom stanovené prostriedky v predmetnom konaní a rozhodnutie krajského súdu bolo riadne odôvodnené. To, že sa s ním žalobca nestotožňuje neznamená, že nebolo vydané v súlade so zákonom.

77. Argumentácia krajského súdu o nedostatku aktívnej procesnej legitímácie ministra spravodlivosti sa nezakladala na jeho verejno-mocenskom postavení, ale na tom, že napadnutým disciplinárnym rozhodnutím nebol ukrátený na svojich subjektívnych právach, tak ako je to v prípade navrhovateľa priestupkového konania, ktorý tiež nemá aktívnu procesnú legitímáciu na podanie správnej žaloby voči rozhodnutiu o priestupku a na tom, že podľa § 177 ods. 2 SSP nie je osobitným subjektom na podanie správnej žaloby.

78. Správne súdnictvo je primárne prostriedkom ochrany subjektívnych práv adresáta výkonu verejnej správy v jej najrôznejších podobách. Len sekundárne je kritériom poskytovania tejto ochrany zákonnosť verejno-mocenských aktivít verejnej správy. Inými slovami, správne súdnictvo v systéme právneho štátu nemá slúžiť naprávaniu nezákonnosti vo verejnej správe bez akéhokoľvek zreteľa na dopad eventuálne zistenej nezákonnosti na subjektívno-právnu pozíciu dotknutého. Účelom správneho súdnictva nie je náprava nezákonnosti vo verejnej správe, ale účinná ochrana subjektívnych práv fyzickej osoby alebo právnickej osoby, voči ktorej je verejná správa v jednotlivom prípade vykonávaná. (III. ÚS 502/2015, IV. ÚS 596/2012).

79. Z ustanovenia § 93 ods. 3 veta prvá Notárskeho poriadku vyplýva, že disciplinárne konanie je jednostupňové, keďže proti rozhodnutiu o disciplinárnom opatrení nie je v zmysle aktuálnej právnej úpravy možné podať opravný prostriedok. Správne súdnictvo nemožno chápať ako pokračovanie administratívneho konania. Správny súd nie je ďalším odvolacím orgánom ani ďalšou inštitúciou vo verejnej správe, ale je nezávislým orgánom súdnej moci rozhodujúcim o právach fyzických a právnických osôb. Konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutí a opatrení orgánov verejnej správy je samostatným sporom. Ak nie je tento stav žiadúci, je potrebné iniciovať zmenu predmetnej právnej úpravy. Napokon s účinnosťou od 1. decembra 2019 k zmene právnej úpravy v uvedenej spornej otázke aktívnej legitímácie v Notárskom poriadku prišlo. Na uvedené zmeny v právnej úprave kasačný súd v tejto veci prihládnuť nemohol, pretože na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav veci v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu t. j. ku dňu 13. septembra 2019.

80. Na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení a právnych argumentov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že Krajský súd v Bratislave predmetnú vec správne právne posúdil, keď konštatoval, že správna žaloba na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného bola podaná zjavne neoprávnenou osobou. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

7.

81. O náhrade trov kasačného konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 467 ods. 1 SSP. Žalobca v kasačnom konaní úspech nemal a žalovanému náhrada trov kasačného konania zo zákona prislúcha len výnimočne (§ 168 SSP), preto žalobcovi ani žalovanému právo na náhradu trov kasačného konania nepriznal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.